

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА ТА
ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТИ
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ ТА ПЕДАГОГІКИ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПСИХОДІАГНОСТИКА СІМ'Ї ТА СІМЕЙНЕ
КОНСУЛЬТУВАННЯ»

Рівень вищої освіти: *перший(бакалаврський)*

Галузь знань: *05 Соціальні та поведінкові науки*

Спеціальність: *053 «Психологія»*

Освітня програма: *«Психологія»*

Статус навчальної дисципліни: *обов'язкова*

Мова навчання *українська*

Дніпро – 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Навчально-методичною радою
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Протокол від _____ № _____

СХВАЛЕНО

Вченою радою навчально-
наукового інституту/факультету
Протокол від _____ № _____

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми «Психологія»

(підпис)

Бурлакова І.А.
(ім'я та прізвище)

Розглянуто на засіданні кафедри психології та педагогіки Навчально-
наукового інституту права та інноваційної освіти
Протокол від 20.06.2023 № 20

*Психодіагностика сім'ї та сімейне консультування // Робоча програма
навчальної дисципліни. – Дніпро : Дніпропетровський державний університет
внутрішніх справ, 2023. – 12 с.*

РОЗРОБНИК:

Доцент кафедри психології та педагогіки, кандидат психологічних наук,
доцент, Діса О.В.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

1. Професор кафедри психології, ВПНЗ Дніпропетровського гуманітарного
університету, доктор психологічних наук, Самойлов О.Є.
2. Професор кафедри загальної та соціальної психології ДНУ імені Олеся
Гончара, доктор психологічних наук, професор Батраченко І.Г.

Лист оновлення та перезатвердження робочої програми навчальної дисципліни

Навчальний рік	Дата засідання кафедри, протокол – розробника РПНД	Зміст змін	Підпис завідувача
20__/20__			
20__/20__			
20__/20__			
20__/20__			
20__/20__			

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів ЄКТС	3	
Загальна кількість годин:	90 год	90 год
Рік підготовки:	3	3
Семестр:	6	5,6
Лекції	10 год	6 год
Семінарські	10 год	6
Практичні	10 год	-
Самостійна та індивідуальна робота	60 год	78 год
Підсумковий семестровий контроль:	Залік	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Мета дисципліни – ознайомити студентів з підходами до психодіагностики сімейних стосунків, основними напрямками та практичними можливостями використання сучасного сімейного консультування.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Психодіагностика сім'ї та сімейне консультування» є допомога студентам у засвоєнні основних положень щодо психодіагностики та консультування сімей, вибору адекватних психологічних стратегій консультативної роботи з членами родини; вироблення навичок роботи з різними типами сімей; прищеплення студентам уміння визначати етапи розвитку сімейних відносин.

Вивчення дисципліни забезпечує формування компетентностей за освітньою програмою: *«Психологія»*

Інтегральна компетентність – Здатність розв'язувати задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.

Фахові (спеціальні) компетентності:

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.

СК6. Здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати психологічне дослідження.

СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК8. Здатність організувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).

СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

СК12. Здатність проєктувати, організувати та надавати психологічно ефективну допомогу людині в екстремальних та кризових ситуаціях.

Пререквізити навчальної дисципліни – “Загальна психологія”, “Вікова психологія та психологія розвитку”, “Основи психодіагностики”, “Психологія особистості”».

Постреквізити навчальної дисципліни

Дисципліни, які будуть використовувати результати навчання дисципліни “Основи психокорекції”, “Психологічна допомога у надзвичайних ситуаціях”, “Теорія та практика психологічного тренінгу”, “Основи психореабілітації” та інших дисциплін.

Програмні результати навчання:

ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв’язання.

ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПР5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги

ПР6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.

ПР8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців.

ПР9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв’язання.

ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника

ПР11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій

ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.

ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

ПР15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

ПР18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.

ПР20. Проектувати, організовувати та надавати психологічно ефективну допомогу людині в екстремальних та кризових ситуаціях.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

ТЕМА 1 Теоретичні основи психодіагностичної та консультаційної роботи з родиною. Національні особливості української родини.

Особливості організації та проведення консультаційної роботи з сім'ями. Індивідуальне і групове консультування. Анонімне консультування. Сутність психологічного консультування. Основні завдання консультування сім'ї. Психодіагностика як складова психологічного консультування. Особливості розвитку української сім'ї (історичний аспект). Основні характеристики сучасних сімейних відносин.

ТЕМА 2 Формування подружньої пари. Сімейні ролі.

Теорії вибору шлюбного партнера. Форми сімейних стосунків. Психологічні функції сім'ї. Структура та організація сім'ї. Сімейні послідовності. Психологічний зміст стійкості сімейних відносин. Сімейні протиріччя та їх вирішення як механізм інтеграції сім'ї. Реінтегруючі та дезінтегруючі типи вирішення сімейних проблем. Психологічні механізми сімейного вирішення. Сімейні фактори, що затруднюють процес вирішення сімейних проблем. Механізми сімейної інтеграції. Проблеми психологічної корекції процесу прийняття рішень в сім'ї. Процеси структурної диференціації в сім'ї. Механізм „емоційної ідентифікації з сім'єю.” Сімейні міфи.

Поняття сімейної ролі. Виникнення патологічних ролей. Причини переходу до патологічних ролей. Принципи психологічної корекції патологічних ролей. Психологічні проблеми цивільного шлюбу. Дошлюбне консультування.

ТЕМА 3. Адаптація та сумісність подружньої пари. Сімейні конфлікти.

Сімейна сумісність та її передумови. Психологічні бар'єри активізації як сімейна проблема. Дефект сімейного уявлення. Шляхи розвитку внутрішнього образу сім'ї. Типи проблем, з якими звертаються подружжя. Підходи в подружній консультативній роботі. Основні види порушення комунікаційного процесу в сім'ї: концепція „відхиленої комунікації” в сім'ї, парадоксальна комунікація, „замаскована комунікація.” Теорія сімейно-необхідної інформації. Причини виникнення порушень міжособистої комунікації в сім'ї. Рівень взаємної прогностичної емпатії членів сім'ї.

Сімейні конфлікти, їх особливості, причини, форми перебігу, наслідки. Особливості консультування подружжя з проблем зради, розлучення, насилля.

ТЕМА 4. Батьківсько-дитячі стосунки.

Основні психолого-педагогічні моделі батьківсько-дитячих взаємин. Методи і прийоми виховного впливу. Батьківське ставлення до дитини: визначення, типи, вплив на психічний розвиток. Батьківська любов, відповідальність і контроль. Типи і стилі сімейного виховання. Причини труднощів у спілкуванні батьків з дітьми. Проблеми відреагування на агресію. Способи конструктивного відреагування на негативні емоції.

Консультування сім'ї з приводу соціальних і психічних відхилень у дітей. Девіантна поведінка дітей. Страхи, адитивна поведінка, суїцидальні прояви у дітей. Консультація батьків щодо спілкування з дітьми в ситуації розлучення.

ТЕМА 5. Психодіагностика у сімейному консультуванні.

Опитувальні методи вивчення сім'ї. Генограма як метод збирання інформації з сімейної історії. Інтерв'ю за генограмою. Оцінювальне інтерв'ю як діагностико-терапевтичний експеримент. Циркулярне інтерв'ю Міланської школи. Системні питання. Питання з виключеннями. Гіпотетичні питання. «Чудо-питання». Питання про ресурси. Питання з градаціями. Техніка рефлексивної команди. Системний сімейний тест Герінга (FAST). Методи, розроблені Е. Г. Ейдемлером, В. Юстицісом, Питальники „Аналіз сімейної тривоги,” „Сенсорні переваги,” „Конструктивно-деструктивна сім'я.” Методика „Сімейнозумовлений стан.” Тест „Вік. Стать. Роль.” Методика „Нормативний опір.” „Аналіз сімейних взаємовідносин.”

Проективні методи дослідження сімейної системи. «Системна дошка». Етапи та методи роботи з Системною дошкою. Модифікації «Системної дошки». Сімейна скульптура. Сімейна хореографія. «Сумісний тест Роршаха». „Сімейні фотографії.” „Сімейні асоціації.” Методики дослідження подружніх відносин за А. А. Кроніком та Е. К. Кронік. Малюнкові методики. „Солом'яна вежа.”

ТЕМА 5. Моделі сімейного консультування.

Специфіка сімейного консультування. Основні положення. Принципи і правила сімейного консультування. Основні стадії процесу консультування. Етапи прийняття рішень.

Теоретичні моделі сімейного консультування. Психоаналітична модель. Особливості динамічного, біхевіористичного та структурного підходів до подружніх дисгармоній. Трансактна модель Е.Берна. Стратегічний підхід у сімейному консультуванні (П.Вацлавик, Л.Джексон, К.Маданес, Дж.Хейлі та ін.). Раціонально-емоційна терапія А.Елліса. Наративний підхід до консультування сімей.

Подружня психотерапія ситуації зради. Подружня психотерапія розлучення.

ТЕМА 7. Професійна підготовка сімейного консультанта.

Принципи організації навчання сімейного консультанта. Етапи та методи навчання сімейній психотерапії. Власна сім'я сімейного консультанта. Проблема оцінки якості підготовки в сфері сімейної психотерапії. Професійна етика. Взаємодія зі спеціалістами-суміжниками. Психологічні проблеми професійної підготовки та напрямки професійного зростання сучасного системного психотерапевта.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Структура навчальної дисципліни наведена у додатку 1.1., 1.2.
Додатки 1.1, 1.2. (оновлюється щорічно).

Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль – це перевірка рівня засвоєння знань, навичок, вмінь та інших компетентностей за певний період навчання (навчальний семестр, навчальний рік).

З навчальної дисципліни «Психодіагностика сім'ї та сімейне консультування» передбачено:

- для денної форми навчання – залік;
- для заочної форми навчання – залік.

Критерії та засоби оцінювання успішності навчання

Критерієм успішного проходження Здобувачем підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки визначається за допомогою якісних критеріїв і трансформується в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

За результатами аудиторної роботи здобувач денної форми навчання має отримати максимальну кількість 30 балів (кожне заняття оцінюється за п'ятибальною шкалою); за результатами самостійної роботи – 15 балів та за результатами індивідуальної роботи – 15 балів. Таким чином бали за поточний контроль (40-60 балів). Бали за результатами успішного складання заліку (20-40 балів).

За результатами аудиторної роботи здобувач заочної форми навчання має отримати максимальну кількість 20 балів (кожне заняття оцінюється за п'ятибальною шкалою); за результатами самостійної роботи – 30 балів та за результатами індивідуальної роботи – 10 балів. Таким чином бали за поточний контроль: 40-60 балів. Бали за результатами успішного складання заліку: 20-40 балів.

Максимальна кількість балів з дисципліни: 100 балів.

Для навчальної дисципліни «Психодіагностика сім'ї та сімейне консультування» засобом діагностики знань (успішності навчання) виступає

залік.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
	Залік	Екзамен/ диференційований залік	Оцінка	Пояснення
90-100	з а р а х о в а н о	Відмінно	A	<i>«Відмінно» - теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі; сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані в повному обсязі.</i>
83-89		Добре	B	<i>«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу засвоєний в повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання більшості з них оцінена кількістю балів, близько до максимальної.</i>
75-82			C	<i>«Добре» - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком; в основному сформовані практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання жодного з них не оцінена мінімальною кількістю балів, деякі види завдань виконані з помилками.</i>
68-74		Задовільно	D	<i>«Задовільно» - теоретичний зміст курсу засвоєний не повністю; але прогалини не носять істотного характеру; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; більшість передбачених РПНД навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять помилки.</i>
60-67			E	<i>«Достатньо» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовано деякі практичні навички роботи; частина передбачених РПНД навчальних завдань не виконані або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.</i>
35-59		н е з а р а х о в а н о	Не задовільно	FX
1-34	F			<i>«Безумовно незадовільно» - теоретичний зміст курсу не засвоєний; не сформовані необхідні практичні навички роботи; всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки або не виконані взагалі; додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не призведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань.</i>

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

- навчальна аудиторія;
- ноутбук з відеокамерою;
- програмне забезпечення для доступу до мережі Інтернет;
- платформа «MOODL»;
- програмне забезпечення MicrosoftPowerPoint;
- дошка;
- крейда.

**Інформаційне та методичне забезпечення навчальної дисципліни
(рекомендовані джерела інформації)**

Додаток 1.3. (оновлюється щорічно та/або в разі необхідності).

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«КЛІНІЧНА ПСИХОЛОГІЯ»

Освітній ступінь *бакалавр*
Спеціальність *053 «Психологія»*
на *2023 / 2024* навчальний рік

Форма навчання: ДЕННА **Обсяг:** 3 кредити ЄКТС (*90* годин)
Навчально-науковий інститут права та інноваційної освіти
Курс *3* Група *Б-ПС-141*

№ теми (згідно з РПНД)	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин	Аудиторна робота				С/Р та І/Р
			Всього	Лекції	С/З	П/З	
1.	Теоретичні основи психодіагностичної та консультативної роботи з родиною. Національні особливості української родини.			2	2		
2.	Формування подружньої пари. Сімейні ролі.			2		2	
3.	Адаптація та сумісність подружньої пари. Сімейні конфлікти.			2	2	2	
4.	Батьківсько-дитячі стосунки.				2	2	
5.	Психодіагностика у сімейному консультуванні.			2	2	2	
6.	Моделі сімейного консультування.			2		2	
7.	Професійна підготовка сімейного консультанта.				2		
	Разом за семестр	90	30	10	10	10	60
	Разом за навчальний рік	90	30	10	10	10	60
	Форма підсумкового контролю		Залік				

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри психології та педагогіки Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти, протокол від 20.06.2023 р. № 20.

Завідувач кафедри психології та педагогіки

Вікторія КОРНІЄНКО

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПСИХОДІАГНОСТИКА СІМ'Ї ТА СІМЕЙНЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ»

»

Освітній ступінь *бакалавр*
Спеціальність *053 «Психологія»*
на *2023 / 2024* навчальний рік

Форма навчання: ЗАОЧНА Обсяг: **3 кредити ЄКТС (90 годин)**
Навчально-науковий інститут права та інноваційної освіти
Курс **3** Група **БЗ-ПС-141**

№ теми (згідно з РПНД)	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин	Аудиторна робота				С/Р та І/Р
			Всього	Лекції	С/З	П/З	
	5 семестр						
1.	Теоретичні основи психодіагностичної та консультаційної роботи з родиною. Національні особливості української родини.	15	2	2			13
2.	Формування подружньої пари. Сімейні ролі.	15	2	2			13
	Разом за семестр	30	4	4			26
	6 семестр						
3.	Адаптація та сумісність подружньої пари. Сімейні конфлікти.				2	2	
4.	Батьківсько-дитячі стосунки.				2	2	
5.	Психодіагностика у сімейному консультуванні.					2	
6.	Моделі сімейного консультування.			2		2	
7.	Професійна підготовка сімейного консультанта.				2		
	Разом за семестр	60	8	2	6		52
	Разом за навчальний рік	90	12	6	6		78
	Форма підсумкового контролю		Залік				

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри психології та педагогіки
Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти, протокол від
20.06.2023 р. № 20.

**Завідувач кафедри
Психології та педагогіки**

Вікторія КОРНІЄНКО

ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПСИХОДІАГНОСТИКА СІМ'Ї ТА СІМЕЙНЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ»

Освітній ступінь *бакалавр*
Спеціальність *053 «Психологія»*
на *2023 / 2024* навчальний рік

Підручники:

Підручники:

1. Борисюк А.С., Радчук В.М., Любіна Л.А. Психодіагностика: навч. посіб./ Л.Любіна, А.Борисюк, В.Радчук; Вищ. держ. навч. закл. України “Буковин. держ. мед. ун-т”, Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці : Яворський С. Н. [вид.], 2018. – 276 с.
2. Цільмак О.М. Психодіагностика та психокорекція міжособистісних та внутрішньо особистісних конфліктів: Новейшие психологические технологии: диагностика, консультирование, психокоррекция, немедицинская психотерапия: підручник / за заг.ред. С.Д. Максименка, В.Є. Луньова. К.: Інститут психології ім. Г.С. Костюка НАП України. Monreal: Accent Graphics Communications. 2015. С. 205-219 – URL: <https://fdotadotr.files.wordpress.com/2016/09/3-d180d0b0d0b7d0b4d0b5d0bb-d186d196d0bbd18cd0bcd0b0d0ba-d0bed0bcd0b4d0bbd18f-wp.pdf>
3. Цільмак О.М. Методика проведення інтерактивних практичних занять з навчальної дисципліни «Психологія сім'ї та шлюбу»: навчально-методичний посібник. / О. М. Цільмак. Київ : Видавництво Ліра-К, 2020, 216 с
4. Цільмак О.М., Лефтеров В.О. Психологія сім'ї та шлюбу: таблиці, схеми, коментарі : навчально-наочний підручник / за заг. ред. О. М. Цільмак. Київ : Видавництво Ліра-К, 2020, 266 с.
5. Чала Ю.М., Шахрайчук А.М. Психодіагностика: навчальний посібник / Ю.М. Чала, А.М. Шахрайчук. — Харків: НТУ «ХП», 2018. — 246 с.

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

1. Алексеєнко, Т.Ф. Сучасне сімейне виховання: концептуалізація ідей теорії та практики [Текст] : монографія / Т. Ф. Алексеєнко. — К.-Умань : ФОП Жовтий О.О., 2016. — 437 с.
2. Вінтюк, Ю.В. Консультування у професійній підготовці майбутніх

- психологів [Електронний ресурс] / Ю. В. Вiнтюк // Вiсник Черкаського унiверситету. Серiя Педагогiчнi науки. — 2019. — № 4. — С. 132-137.
3. Грiньова О.М., Терещенко Л.А. Дитяча психодiагностика: навчально-методичний посiбник. — Вiнниця: Нiлан-ЛТД, 2015. — 227 с
 4. Любiна Л.А. Психодiагностика: навч. посiб. Чернiвцi: Яворський Н.С. [вид.], 2018. 276 с.
 5. Застосування дiагностичних мiнiмумiв в дiяльностi працiвникiв психологiчної служби : [метод. рек.] / авт.-упор.: В. М. Горленко, В. Д. Острова, Н. В. Сосновенко, I. I. Ткачук ; за заг. ред. В. Г. Панка. — Киiв : УНМЦ практичної психологiї i соцiальної роботи, 2018. — 106 с
 6. Корольчук М.С., Осьодло В.І. Психодiагностика: навч. посiб для вузiв . — К.: Ельга Нiка-Центр. — 2004. — 400 с.
 7. Кокун О.М., Пiшко I.О., Лозiнська Н.С., Копаниця О.В., Малхазов О.Р. Збiрник методик для дiагностики психологiчної готовностi вiйськовослужбовцiв вiйськової служби за контрактом до дiяльностi у складi миротворчих пiдроздiлiв: Методичний посiбник. — К.: НДЦ ГП ЗСУ, 2011. — 281 с.
 8. Концепти психологiчної дiагностики: вiд типологiї до класифiкацiї методик // Психологiчнi засади розвитку психодiагностики та корекцiї особистостi в системi неперервної освiти / Науковий вiсник КВНЗ «Вiнницька академiя неперервної освiти» [за наук. ред. Томучка М.І.] // Зб. мат. II Подiльської н.-пр. конф. — Вiнниця: ТОВ «Вiндрук», 2017. — Випуск №1 (14). — С. 173-177.
 9. Островська К. О., Качмарик Х. В., Дробiт Л. Р. Основи дiагностики дiтей з розладами аутистичного спектра. Навчальний посiбник, 2017. — Львiв: Видавничий центр ЛНУ iменi Івана Франка. — 124 с.
 10. Основи психодiагностики в соцiальнiй сферi та клiнiчнiй практицi : навчальний посiбник / О. Любчук, Ю. Горбанюк, В. Луньов, Т. Мельничук, Ю. Удовенко / Заг. ред. О. Любчук. — Hamilton: Accent Graphics Communications — К.: iнтерсервiс, 2017. — 286 с
 11. Психодiагностична компетентнiсть соцiального працiвника: [монографiя] / Анатолiй Васильович Фурман, Анна Володимирiвна Дубно. — Тернопiль: ТНЕУ, 2017. — 102 с.
 - 12.. Психологическая диагностика: уч. для вузов / Под ред. М.К. Акимовой, К.М. Гуревича. — СПб.: Питер, 2003. — 652с. URL: www.koob.ru/akimova_m_k/psih_diaagnostika_akimova
 13. Романова Е.С., Потемкина О.Ф. Графические методы в психологической диагностике. — М.: Дидакт, 1992. — 256 с.
 14. Райгородский Д. Я. (редактор-составитель). Практическая психодиагностика. Методики и тесты. Учебное пособие.—Самара: Издательский Дом «БАХРАХ-М», 2001. — 672 с.
 15. Самошкiна Л.М. Психодiагностика: навч. наоч. посiб. з мультимедiйним курсом / Пiд ред. чл. кор. АПН України, професора Е.Л. Носенко. — Д.: Вид-во ДНУ, 2012. — 448 с.
 16. Татъянчиков А. О., Бедан В.Б. Психодiагностика: навчально-методичнi

- рекомендації (в допомогу до самостійної роботи для здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра факультету психології, політології та соціології) ; кафедра психології НУ «Одеська юридична академія». – Одеса : Фенікс, 2021. – 59 с.
- 17..Харченко С.В.Психодіагностичні методи визначення рівня розвитку соціального інтелекту. Теорія і практика сучасної психології.- 2018, № 1 . С. 51-60
 - 18.Фурман А.В. Психодіагностика особистісної адаптованості. – Тернопіль: Економічна думка, 2000. – 186 с.
 - 19.Фурман А.В., Дубно А.В. Психодіагностична компетентність соціального працівника : [монографія]/ АнатолійВасильович Фурман, Анна Володимирівна Дубно. – Тернопіль: ТНЕУ, 2017. – 102 с.
 - 20..American Psychological Association. Publication Manual of the American Psychological Association. American Psychological Association; Seventh Edition, 2019, 428 p. 20.
 - 21.Butcher J.N. MMPI-2 (Minnesota Multiphasic Personality Inventory-2): Manual for administration and scoring (2nd ed). – Minneapolis, MN: University of Minnesota Press, 2019. – 200 p. 36.

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри інформаційних технологій Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти, протокол від 20.06.2023 р. № 20.

**Завідувач кафедри
Психології та педагогіки**

Вікторія КОРНІЄНКО